

Binnen de vaste commissie voor Infrastructuur en Milieu hebben verschillende fracties de behoefte om aanvullende vragen en opmerkingen voor te leggen aan de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu inzake de Ontwerpregeling implementatie artikelen 8 en 14 Richtlijn energie-efficiëntie (Kamerstuk 30 196, nr. 317).

De voorzitter van de commissie,
Tjeerd van Dekken

De adjunct-griffier van de commissie,
Koerselman

I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Algemeen	2
Achtergrond van de energieaudit en relatie tot de MJA3 en MEE-convenanten	3
Erkende maatregelen	4
Achtergrond van de kosten-batenanalyse	4
Activiteitenbesluit en Activiteitenregeling milieubeheer	4
Afstemming en voorhangprocedure	5

Inleiding

De leden van de PvdA-fractie hebben met interesse kennisgenomen van de ontwerp-regeling implementatie artikelen 8 en 14 van de Richtlijn energie-efficiëntie (Kamerstuk 30 196, nr. 317). Deze leden steunen het doel van de richtlijn, het behalen van het Europese streefdoel van 20% energiebesparing op het energieverbruik in 2020 en steunen de invoer van een verplichte energieaudit en kosten-batenanalyse. De leden van de PvdA-fractie hebben een aantal opmerkingen en vragen waarop de ze Staatssecretaris verzoeken in te gaan.

De leden van de SP-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de voorliggende ontwerp-regeling. Vanuit de tekst begrijpen zij dat het doel van de richtlijn is om een impuls te geven aan energie-efficiëntie in de hele Europese Unie, door maatregelen voor te schrijven om het energieverbruik van overheid, burgers en bedrijven terug te dringen. De leden van de SP-fractie zijn op het gebied van energie-onderwerpen voorstander van verregaande Europese samenwerking. Voorliggend stuk roept een aantal vragen op.

Algemeen

De leden van de PvdA-fractie zijn benieuwd of er, als de richtlijn eerder was geïmplementeerd, meer tijd voor bedrijven was geweest om een energieaudit uit te voeren.

De leden van de PvdA-fractie zijn benieuwd wat de lasten van de implementatie van de richtlijn zijn voor de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland en voor de gemeenten en provincies die bevoegd gezag worden.

De leden van de SP-fractie merken op dat de onderhavige regeling wordt gezien als het sluitstuk van de implementatie. Deze leden hebben gelezen dat er voor een volledige en correcte implementatie van de bepalingen met betrekking tot de energieaudit en de kosten-batenanalyse een wijziging van het Activiteitenbesluit milieubeheer (activiteitenbesluit) en het Besluit Omgevingsrecht (Bro) noodzakelijk is. De leden van de SP-fractie begrijpen vervolgens niet dat de keuze om dit vanwege de tijdsdruk op 5 juni 2014(!) te doen via implementatie, en dat dit per ministeriële regeling wordt opgenomen. Deze werkwijze is onbegrijpelijk, omdat er sinds 2009 een drietal tranches van het activiteitenbesluit met andersoortige regelingen door de Kamer zijn behandeld. En het is daarnaast naar hun mening een vreemde handelwijze om zo om te gaan met een richtlijn die sinds 2012, en op onderdelen zelfs sinds 2009 en 2010, bekend is. Deze leden vernemen daarnaast graag waarom hiervan niet eerder, bijvoorbeeld ten tijde van alle discussies rond het Energieakkoord, werk is gemaakt. Immers is bij de invulling van artikel 7 van de

Richtlijn (waarin een verbetering van energie-efficiëntie van 1,5% bij eindgebruikers is opgenomen) nadrukkelijk verwezen naar het nationale Energieakkoord.

De leden van de SP-fractie merken op dat gesteld wordt dat de ministeriële regeling een tijdelijk karakter heeft, omdat de materie met betrekking tot de energieaudit en de kosten-batenanalyse in het activiteitenbesluit en het Bro zullen landen. Waarom wordt dan gekozen voor deze (ogenschijnlijk) omweg? Waarom is de tussenstap van een ministeriële regeling nodig?

Achtergrond van de energieaudit en relatie tot de MJA3 en MEE-convenanten

De leden van de SP-fractie begrijpen er nog minder van als zij lezen dat de directe gevolgen van het voorschrift om de energieaudit in de Nederlandse wet- en regelgeving te implementeren, beperkt zijn. Er zou immers sprake zijn van een bevordering vanwege een aantal convenanten. In die convenanten is immers afgesproken dat de deelnemende bedrijven ieder vier jaar een energie-efficiëntieplan opstellen en rendabele maatregelen uit deze plannen implementeren. In de tekst wordt toch gesteld: «een dergelijk energie-efficiëntieplan is in de praktijk gelijk te stellen met de energieaudit als omschreven in de richtlijn». Wederom stellen deze leden de vraag waarom dan zo lang gewacht is met het eerder vastleggen van deze audit in het activiteitenbesluit.

De leden van de SP-fractie vragen hoeveel van de grote ondernemingen die deelnemen aan de convenanten Meerjarenaafpraak energie-efficiëntie 2001–2020 (MJA3) en Meerjarenaafpraak energie-efficiëntie ETS-ondernemingen (MEE) in 2012 nog geen nieuw energie-efficiëntieplan hebben opgesteld voor de periode van 2013 tot 2016. Hebben de in het stuk genoemde 1.900 grotere ondernemingen geen van de beide genoemde convenanten ondertekend? Zo nee, waarom hebben deze 1.900 ondernemingen dan nog geen energie-efficiëntieplan gemaakt? Waarom is hier in het kader van het Energieakkoord niet meer op toegezien?

De leden van de SP-fractie vragen waarom minder dan de helft van de 3.000 grotere ondernemingen die onder de werkingssfeer van de richtlijn vallen zijn zaakjes op orde heeft. Is het voor deze bedrijven überhaupt mogelijk om vóór 5 december 2015 te voldoen aan de gestelde eisen? Is het daarnaast mogelijk om met gevalideerde gegevens en met traceerbare operationele berekeningen te komen?

De leden van de SP-fractie vragen of onder het onder b genoemde begrip van vervoer ook de warmte-infrastructuur valt. En wordt met vervoer dat rechtstreeks toe te rekenen is aan de activiteiten van de onderneming zelf bijvoorbeeld ook vervoer per tankwagen bedoeld?

De leden van de SP-fractie vragen wat bij het beoordelen van het verslag van de energieaudit wordt bedoeld met het bevoegd gezag. Wanneer is dat een gemeente of een provincie? Of is hierbij sprake van juridisch bevoegd gezag? Klopt het dat datzelfde bevoegd gezag ook toeziet op de naleving van de regeling? Is hier voldoende kennis en mankracht voor? De leden van de SP-fractie vragen hoe het bij de regionale uitvoeringsdiensten (RUD's) is geregeld met de financiële middelen hiertoe. Krijgt deze richtlijn de aandacht die hij verdient, zo vragen deze leden. Op welke wijze houdt de Staatssecretaris overzicht en controleert zij de landelijke voortgang van deze maatregel? Hoe is dit geregeld? Wat zijn de sancties die de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RvO) op kan leggen aan

ondernemingen die in gebreke blijven? Hoeveel van de eerdergenoemde 1.900 ondernemingen vallen onder artikel 8, zesde lid van de richtlijn (dat bepaalt wie is vrijgesteld)? Op welke wijze krijgt de Kamer inzicht in de energiebesparende maatregellijsten per bedrijfstak?

Erkende maatregelen

De leden van de PvdA-fractie zijn benieuwd waarom voor energiebesparende maatregelen wordt gekozen die zich binnen vijf jaar terugverdienen. Deze leden vragen de Staatssecretaris hoe dit in relatie staat tot het voorschrift om bij energieaudits rekening te houden met de langetermijneffecten van maatregelen.

Achtergrond van de kosten-batenanalyse

De leden van de PvdA-fractie vragen de Staatssecretaris naar de relatie tussen de kosten-batenanalyse voor WKK-installaties en restwarmtegebruik, en de warmtevisie.

De leden van de PvdA-fractie zijn benieuwd of met de quickscan wel wordt voldaan aan de richtlijn. De leden van de PvdA-fractie verzoeken de Staatssecretaris nader in te gaan op de nauwkeurigheid van de quickscan.

De leden van de SP-fractie vragen of de onderhavige regeling nu wel of niet uitgaat van een kosten-batenanalyse. Is de genoemde quickscan een door de EU geïntroduceerde maatregel? Hoe fraudegevoelig is een dergelijke quickscan? Is het niet vreemd dat juist de bedrijven die een negatief besluit laten zien (en dus blijkbaar energie-efficiëntie niet kunnen invoeren) buiten de regeling zullen vallen? Op welke wijze worden deze ondernemingen in opvolgende jaren gevolgd? Hoeveel jaren op rij kunnen deze ondernemingen buiten de richtlijn vallen? Wat is hieromtrent afgesproken in het Energieakkoord?

De leden van de SP-fractie vragen of een niet volledig functionerende stadsverwarming valt onder een kmo-categorie (kleine of middelgrote onderneming waar minder dan 250 personen werkzaam zijn met een jaaromzet van 50 miljoen euro en/of een jaarlijkse balans totaal van 43 miljoen euro). Welke andere eisen maken dat een bedrijf onder de kmo-categorie valt? Wat is bijvoorbeeld de definitie van een dergelijke onderneming wanneer er sprake is van opdeling onder een paraplu van bv's? Waarom wordt er, anders dan in het kader van het tegengaan van administratieve lasten, bezien of er vrijstellingen van verplichtingen kunnen komen?

Activiteitenbesluit en Activiteitenregeling milieubeheer

De leden van de PvdA-fractie vragen de Staatssecretaris te verklaren waarom glastuinbouwbedrijven die niet onder het Emissions Trading Scheme (ETS) vallen zijn uitgezonderd van de plicht om alle rendabele energiebesparende maatregelen te nemen.

De leden van de SP-fractie vragen waarom een tweetal inrichtingen wordt uitgezonderd, namelijk glastuinbouwbedrijven, respectievelijk bedrijven waarin zich een of meer broeikasgasinstallaties bevinden en die onder het systeem van broeikasgasemissierechten (ETS-systeem) vallen. Is het niet zo dat juist in het kader van het Energieakkoord een nieuwe maatregellijst is opgesteld? Begrijpen deze leden het goed dat, indien een bedrijf onder het ETS-systeem valt, er voor dat bedrijf geen stimulans is om binnen een periode van vijf jaar energiebesparende maatregelen te nemen? Op welke wijze is geregeld dat inrichtingen die nu geen winst

maken en dus geen energiebesparende maatregelen hoeven te nemen, dat wel zullen doen wanneer zij binnen die periode van vijf jaar wel winst gaan maken? Op welke wijze wordt dit gemonitord? Of is een bedrijf dat eenmaal is uitgezonderd «gewoon» vrijgesteld voor vijf jaar?

De leden van de SP-fractie vragen om gedetailleerd uitgelegd te krijgen waarom de richtlijn geen uitzonderingen toestaat voor glastuinbouwbedrijven of bedrijven die onder het ETS-systeem vallen. Waarom gaat de EU-richtlijn niet uit van de uitzondering om dubbeltelling van instrumenten te voorkomen en de Nederlandse regelgeving blijkbaar wel?

De leden van de SP-fractie vragen wat naar de mening van de Staatssecretaris een EU-richtlijn waard is als de uitvlucht wordt gebruikt dat de richtlijn niet expliciet verplicht energiebesparende maatregelen naar aanleiding van de energieaudit te nemen. Hoe juridisch hard zijn vervolgens de eisen die wel gesteld kunnen worden aan andere inrichtingen? Zij kunnen immers een beroep doen op dezelfde richtlijn die het nemen van energiebesparende maatregelen naar aanleiding van een energieaudit niet verplicht.

Afstemming en voorhangprocedure

De leden van de SP-fractie vragen waaruit de gemaakte opmerkingen over deze regeling hebben bestaan. Welke opmerkingen zijn wel en welke zijn niet verwerkt?